

PROTESTANTSE GEMEENTE
ZUIDERWOUDE | UITDAM | BROEK
IN WATERLAND

Beleidsplan Protestantse Gemeente Zuiderwoude-Uitdam-Broek in Waterland 2026-2030

Inleiding

Wij zijn een kleine, maar levendige gemeente in Waterland. Na een geslaagde fusie zijn we kerk in Zuiderwoude (330 inwoners), Uitdam (135 inwoners) en Broek in Waterland (2810 inwoners). We vieren onze verbondenheid met God en elkaar elke zondag met regelmatig zo'n veertig mensen, om en om in de kerk van Zuiderwoude en Broek in Waterland.

In onze gemeente zijn alle mensen welkom. Leden zowel als niet-leden. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar sekse, afkomst, geaardheid, leeftijd of beperking. We willen mensen zien zoals ze zijn: in al hun veelkleurigheid geschapen naar Gods beeld.

Wij leven in het besef dat Gods liefde de bron van ons leven is. We dromen van Zijn nieuwe wereld. Op weg daarheen zoeken we samen en elk van ons afzonderlijk naar de weg die God ons wijst.

We volgen het spoor waarin Jezus ons is voorgegaan en dat ontdekken we in de Bijbel. We willen hierin een betrokken gemeenschap vormen die leeft vanuit geloof, hoop en liefde en dienstbaar aanwezig is in de samenleving.

Actiepunten

Er zijn vijf punten waaraan we willen werken de komende vijf jaar. De kerkdienst en de onderlinge betrokkenheid zien we als kern van ons gemeentezijn. We willen eraan werken dat dit op korte en langere termijn in stand blijft. Hier hebben de eerste twee actiepunten betrekking op.

1. Vieren en dienen

De kerkdienst op zondag, waarin vernieuwende vormen – naast traditionele vieringen – en muziek zoals door de medewerking van onze

Cantorij een belangrijke plaats innemen, vormt het hart van ons gemeentezijn. Daarvan is het gezamenlijk koffiedrinken, waar de onderlinge betrokkenheid gevierd wordt, een belangrijk onderdeel.

Ook zijn we blij met de manier waarop we ons via de diaconie in kunnen zetten voor de medemens in de knel, lokaal, regionaal, nationaal en internationaal. Deze zaken willen we voortzetten. De kerkenraad die dit alles ondersteunt, gedraagt zich informeel, is besluitvaardig en heeft een groot verantwoordelijkheidsgevoel. We schatten in dit de komende vijf jaar op deze manier te kunnen blijven voortzetten.

2. Voorbereiding op de toekomst

Door vergrijzing en weinig aanwas hebben we de afgelopen jaren de kerk in Uitdam moeten sluiten en is de vrouwenvereniging van Zuiderwoude gestopt. Het maakt ons blij dat enkele jonge gezinnen uit onze dorpen die lid zijn van het kerkgenootschap 'Hoop voor Noord' zich eens in de maand bij ons aansluiten. Toch verwachten we dat op middellange termijn meer regionale samenwerking nodig zal zijn. De komende vijf jaar willen we de mogelijkheden hiertoe onderzoeken en het regionale contact stimuleren en uitbreiden. We willen de toekomstige samenwerking echter aangaan op een organische wijze en vanuit een zichtbare presentie in onze dorpen. We willen niet leunen op grotere kerken in de regio, maar in wederkerige samenwerking de kerken zichtbaar en voelbaar aanwezig laten zijn en blijven in onze dorpen. Daar zal onze focus de komende vijf jaar liggen.

De veelkleurigheid en grote onderlinge verschillen in geloofsbeleving die horen bij een dorpsgemeente als de onze, ervaren we als zegen en stimulans en we willen het gesprek hierover stimuleren, in het vertrouwen dat we daarmee zowel de onderlinge betrokkenheid als ons persoonlijk geloof versterken. Wij spreken ons niet uit als groep of gemeente over maatschappelijke of morele kwesties, omdat we denken dat dat aan ieders persoonlijke relatie tegenover God toebehoort. We moedigen elkaar aan ons hart en geweten te laten spreken en zo zoeken wij samen elk van ons de voor ons bestemde weg te gaan in het spoor van Jezus Christus.

In ons geloof voelen we Gods liefde als een hand op onze schouder. Daarin vinden wij rust als we onrustig of onzeker zijn, en aanmoediging en terechtwijzing als we gemakzuchtig worden. Door de persoon van Jezus zijn wij allemaal op onze eigen wijze verbonden met God, en hebben we in de kerk een plek om samen wel en wee te delen en te luisteren naar Gods woord in de stilte die spreekt.

De actiepunten 3 tot en met 5 laten zien hoe we ons verder willen ontwikkelen in het laten zien aan de mensen om ons heen wat daar voor ons waardevol aan is. Voor de mensen in onze dorpen willen we de kerk zichtbaar maken als inspiratiebron voor het leven.

3. Laten zien dat de kerk er is

We willen de kerk zichtbaar maken als inspiratiebron voor het leven door te laten zien dat de kerk er is. We roepen elkaar op hier kansen voor te zien, bijvoorbeeld door de openstelling van de kerkgebouwen in de zomerperiode, presentie bij dorpsfeesten, dodenherdenking, samenwerking met stichtingen, verenigingen en overheid, het verspreiden van de Verbinding, het onderhouden van de website, de koffiemomenten in de Draai 33 en de kerk van Zuiderwoude en het organiseren van een lichtjestocht door het dorp. We willen een dorpskerk zijn, open voor iedereen, vanuit het motto (gedicht door Arno Hoogendoorn):

*Welkom hier, waar stilte spreekt,
waar Christus jou in liefde ziet,
waar adem zucht en vrede groeit
en Geest je hart tot leven roept.*

*Kom zoals je bent, vermoeid of blij,
hier mag je zijn, hier ben je vrij.
In lied en woord, in mens en tijd
ontmoet je God, Hij die zegt: 'Ik ben erbij.'*

4. Waardevolle activiteiten aanbieden

We willen de kerk zichtbaar maken als inspiratiebron voor het leven door concrete activiteiten aan te bieden waardoor de toegevoegde waarde van de kerk voor het dorp zichtbaar wordt. Dit is een proces van zoeken naar wat werkt en bij ons past, en ook wat misschien beter op regionaal niveau georganiseerd kan worden.

We denken bij deze activiteiten bijvoorbeeld aan groepswork, gelegenheden om de overledenen te herdenken en kaarsjes aan te steken op de avond voor de laatste zondag van het kerkelijk jaar, Confettikerk om kinderen kennis te laten maken met verhalen uit de Bijbel, aan wandelingen en lezingen. Ook willen we meer publiciteit geven aan dergelijke activiteiten bij buurgemeenten. We willen plekken bieden om na te denken over en om te gaan met rouw, opvoeding, scheiding, de verhouding tussen boeren en natuur; kennis delen over wereldgodsdiensten op de basisschool, en bijvoorbeeld door een basiscursus christelijk geloof aan te bieden. We vragen van onszelf hier ook anderen actief voor uit te nodigen.

5. Leren praten over ons geloof

We willen de kerk zichtbaar maken als inspiratiebron voor het leven door het geloofsgesprek binnen de gemeente te stimuleren zodat we weer leren over geloof te praten, in plaats van alleen over de kerk. Welke rol speelt geloof in ons leven en wat is daar voor ons waardevol aan?

Belangrijk als oefenplek hiervoor is het groepswork in onze gemeente. De woensdagwandelingen, filmmiddagen, gespreksgroepen en lezingen kunnen hier een bijdrage aan leveren, evenals interactieve vormen in en rond de kerkdienst. De Nieuwsbrief is een medium om gemeenteleden en geïnteresseerden op de hoogte te brengen van deze activiteiten en de uitkomsten daarvan.

Hiernaast willen we ook de handen laten spreken en de daad bij het woord voegen door ons geloof uit te leven in het dagelijks leven.

Vervolg

In het jaargesprek tussen predikant en kerkenraad zullen deze actiepunten jaarlijks terugkeren, worden geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Bijlagen:

1. Beleidsplan Diaconie
2. Beleidsplan College van Kerkrentmeesters

Commissie Beleidsplan:

Danielle Boneveld-van Vuure
Arno Hoogendoorn
ds. Hermen Kroesbergen
Annemieke Splinter-Zant
Cora Vlaming

Bijlage 1:

PROTESTANTSE GEMEENTE
ZUIDERWOUDE | UITDAM | BROEK
IN WATERLAND

Beleidsplan Diaconie 2026-2030

Inleiding

Dit beleidsplan beschrijft de koers en het diaconale beleid van de diaconie van de Protestantse Gemeente Zuiderwoude - Uitdam - Broek in Waterland voor de periode 2026 tot en met 2030. Hierin staat de missie centraal om dienstbaar te zijn waar dat nodig is, in navolging van de opdracht van de Kerk van Christus.

Missie van de Diaconie

De diaconie geeft invulling aan de Bijbelse opdracht door hulp te bieden aan allen die dit nodig hebben. De focus ligt op het ondersteunen van de medemens in de knel binnen de eigen kerkelijke gemeente, de woonplaats, Nederland en wereldwijd. Dit gebeurt op kerkelijk, sociaal en maatschappelijk terrein, met speciale aandacht voor milieu en klimaat. Praktisch betekent dit omzien naar elkaar, waarbij de diaconie van oudsher een instituut is waar men terecht kan voor financiële ondersteuning. Door vererving en giften is een vermogen opgebouwd, waarvan de opbrengsten uit verpachting en rente gebruikt worden om hulp te bieden.

Veranderende Rol van de Diaconie

Hoewel veel sociale taken inmiddels door de overheid zijn overgenomen via sociale wetten, blijft de taak van de diaconie belangrijk als helper waar geen helper is. De diaconie richt zich niet alleen op financiële hulp, maar ook op het bieden van nabijheid en praktische ondersteuning aan de naaste. Hierbij is de hulp van de gehele kerkelijke gemeente nodig. De predikant ondersteunt het diaconale werk intensief en de diaconie kan dankzij haar financiële middelen diverse doelgroepen ondersteunen.

Doelgroepen en Activiteiten

- Ouderenwerk: De diaconie organiseert en faciliteert ontmoetingen zoals koffieochtenden, het ouderenkerstfeest en het bezoekwerk van de pastorale bezoekgroep en de dominee. Zij nemen het voortouw, de diaconie treedt ondersteunend en organiserend op.
- Jeugd- en jongerenwerk: De diaconie signaleert en ondersteunt noden in deze leeftijdscategorie, vooral door het stimuleren van ontmoeting en geborgenheid. Samenwerking met buurgemeenten is hierbij vanzelfsprekend. De diaconie faciliteert en brengt collectiedoelen hierover onder de aandacht via kerk en kerkblad.
- Volwassen middengroep: De diaconie neemt kennis van maatschappelijke ontwikkelingen en stimuleert betrokkenheid via collectiedoelen en het kerkblad. Mogelijk wordt ook financiële steun geboden aan op welzijn gerichte initiatieven.
- Klassieke groepen binnen en buiten de gemeente: Voor mensen die tijdelijk buiten de boot vallen, biedt de diaconie eerste hulp bij financiële problemen, zonder zorg op te dringen of te betuttelen. De diaconie is een 'stille helper' en vertrouwt op de signaalfunctie van de kerkelijke gemeente, kerkenraad en dominee. Hulp kan financieel zijn of in de vorm van goederen, waarbij via collectes, het kerkblad en andere middelen de eigen verantwoordelijkheid van de gemeente wordt gestimuleerd. Ook praktische hulp aan nieuwkomers kan tot de taken behoren.
- De diaconie werkt mee aan de inzameling voor de voedselbank en neemt het logistieke proces van transport naar de voedselbank en publicatie voor haar rekening.
- We werken mee aan de jaarlijkse anonieme kerstpakkettenactie voor de minima in de gemeente Waterland. Adressen worden verzameld door de gemeente Waterland en alleen als men zich daarvoor opgeeft. De diaconie verleent financiële en logistieke ondersteuning.
- We ondersteunen jaarlijks een doel van de Waterlandse Diaconiën om via gezamenlijkheid en betrokkenheid op lokaal gebied een concreet tastbaar doel te realiseren in het buitenland.
- Bij de oogstdienst organiseert de diaconie voor oudere gemeenteleden (boven een bepaalde leeftijd) en mensen in bijzondere en zware omstandigheden, het uitdelen van een fruitbakje.
- Een bijzondere taak van de diakenen is het bedienen aan de tafel bij het Heilig Avondmaal in de eredienst en op verzoek bij mensen thuis.

Financieel Beleid en Partnerschappen

Het beleid van de diaconie is volledig gericht op bovengenoemde taken. Financiële bijdragen zijn hierop afgestemd. Kerk in Actie wordt gezien als een betrouwbare partner; de diaconie draagt bij aan hun projecten en stimuleert de doelen via collecte aankondigingen in de kerk en het kerkblad.

De verdeling van de financiële middelen is als volgt: ongeveer 30% lokaal, 30% nationaal en 40% wereldwijd.

Projecten en ANBI-status

Jaarlijks steunt de diaconie projecten die gezamenlijk door de Waterlandse diaconieën worden gekozen. Buiten Kerk in Actie worden ook andere projecten ondersteund, mits deze een duidelijk ANBI-overzicht bieden.

De diaconie heeft de ANBI-status, waardoor giften fiscaal aftrekbaar zijn. De status wordt verleend door de Belastingdienst en vereist het voldoen aan integriteitseisen. Verslaglegging gebeurt aan de kerkenraad, PKN via het kerkelijke systeem FRIS en de verplichte zaken worden gepubliceerd op de website van de kerk, volgens de protocollen van FRIS.

Beheer van Middelen en Beleggingen

De diaconie beheert haar middelen zo verantwoord mogelijk. Voor beleggingen geldt een actueel beleggingsprotocol. De landerijen worden beheerd via KKG, ook daar geldt een actueel beleggingsprotocol.

Er wordt in beginsel niet gestreefd naar vermogensgroei, maar wel naar spreiding van activa en een sociaal verantwoord rendement. Jaarlijks wordt ongeveer 1-2% van de actuele waarde van het financieel vermogen ingeteerd en besteed aan diaconale doelen.

Bijlage 2 Beleids- en werkplan Kerkrentmeesters 2026–2030

Protestantse Gemeente Zuiderwoude-Uitdam-Broek in Waterland

Inleiding

Met dit beleids- en werkplan geven de kerkrentmeesters aan hoe zij de uitvoering van het Beleidsplan van de Protestantse Gemeente Zuiderwoude-Uitdam-Broek in Waterland kunnen ondersteunen. Ook worden de prioriteiten vastgelegd in de uitvoering van de taken.

Het plan vormt een leidraad voor zorgvuldig, duurzaam en toekomstgericht rentmeesterschap binnen de Protestantse Gemeente Zuiderwoude-Uitdam-Broek in Waterland.

Missie

De kerkrentmeesters willen de ‘achterban’ zijn, die de financiële en materiële basis leggen voor het geloofsleven en de missie van de kerk door

- het faciliteren van het “gemeente zijn”,
- door te zorgen dat er middelen zijn voor het kerkelijk werk en
- door toekomstgericht mee te denken over onze verantwoordelijkheid voor de aarde.

De taken van de kerkrentmeesters omvatten het beheer van gebouwen en (on)roerend goed (onderhoud, verhuur), het financieel beheer (begrotingen, jaarrekeningen, geldwerving), en het verzorgen van het werkgeverschap (voor personeel en vrijwilligers). Ook zorgen ze voor de organisatie en administratie, zoals verzekeringen en de archieven.

1. Beheer gebouwen en onroerend goed

Naast de zorg en het beheer van de kerkgebouwen, dragen de kerkrentmeesters ook zorg voor de pastorie en andere onroerende zaken zoals landerijen. De kerkgebouwen in Zuiderwoude, Uitdam en Broek in Waterland zijn waardevolle monumenten, zowel voor de geloofsgemeenschap als voor de dorpen zelf. Behoud en zorgvuldig gebruik van deze gebouwen staan centraal. Het eigendom van kerkgebouw in Broek in Waterland is overgedragen aan de Stichting Broeker Kerk. Vertegenwoordigers uit de hele dorpsgemeenschap vormen samen het bestuur van de stichting. Beheer van landerijen en pachtgronden is ondergebracht bij het Kantoor der Kerkelijke Goederen.

Wat gaan we doen?

- Het kerkgebouw in Uitdam is eind 2025 verkocht. De overdracht zal plaats vinden in het eerste kwartaal van 2026. Met de nieuwe eigenaar moeten begin 2026 afspraken gemaakt worden over de overdracht van de inventaris. Dit doen wij in samenwerking met het KKG. Hierbij willen wij rekening houden met de culturele en historische waarde van delen van het interieur, zodat deze behouden blijven voor de toekomst. Met een bijlage bij de koopovereenkomst leggen we vast welke roerende zaken we overdragen en welke wij in bruikleen beschikbaar stellen. Een ander deel van het erfgoed uit Uitdam brengen wij over naar Zuiderwoude.
- Uitvoeren van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor het kerkgebouw in Zuiderwoude. Daarbij voeren wij o.a. Periodiek onderhoud uit aan daken, installaties en schilderwerk.
- Onderzoeken van mogelijkheden voor verduurzaming (zoals isolatie, ledverlichting en zonnepanelen).
- Onderzoeken hoe wij nog meer zorg kunnen dragen voor de schepping en de natuur.
- Onderzoeken van de mogelijkheden rondom beeld- en geluid.
- Bevorderen van multifunctioneel gebruik van de gebouwen voor dorpsactiviteiten en nauw samenwerken met lokale stichtingen en vrijwilligers bij onderhoud en evenementen.
- Ontruimingsplan opstellen en vaststellen.

Beheer van roerende zaken: Na afronding van de verkoop van het kerkgebouw in Uitdam moet de inventarislijst van de kerkelijke gemeente ZUB in Waterland worden bijgewerkt.

2. Financieel beheer

Een gezonde financiële basis is essentieel voor het voortbestaan van de gemeente. De kerkrentmeesters zorgen voor transparante begrotingen, verantwoord uitgavenbeleid en actieve geldwerving.

Wat gaan we doen?

- In nauwe samenwerking met de kerkenraad stellen we de financiële prioriteiten vast en zien toe op zorgvuldig beheer van giften, collectes en opbrengsten uit verhuur.
- Vernieuwen van de protocollen voor beleggingen en voor de landerijen.
- Stimuleren van nieuwe vormen van inkomsten, zoals fondswerving (subsidies).
- Verbeteren van (digitale) betalingsmogelijkheden, zoals betalen met een QR-code of via een pinapparaat.
- Behoud van een gezonde reservepositie om onderhoud en pastorale activiteiten te waarborgen.

3. Personeelszaken

De gemeente wordt gedragen door vele vrijwilligers, ondersteund door enkele beroepskrachten. De kerkrentmeesters dragen zorg voor goed werkgeverschap en een veilige werkomgeving.

Wat gaan we doen?

- Regelmatige evaluatie van taken en inzet van medewerkers en vrijwilligers.
- Bevorderen van waardering en betrokkenheid binnen het vrijwilligerswerk. We weten dat de groep steeds ouder wordt. Dit is een aandachtspunt.

4. Organisatie en administratie

Een goede organisatie en administratie vormen de basis van betrouwbaar beheer. De kerkrentmeesters zorgen voor een actuele administratie, verzekeringen en archieven.

Wat gaan we doen:

- Digitaliseren en actualiseren van de financiële administratie.
- Bijhouden van verzekeringen, contracten en eigendomsregisters.
- Zorg dragen voor een veilige ICT-omgeving en back-ups.
- Periodieke evaluatie van de administratieve processen.
- Transparante communicatie naar gemeenteleden over beleid en besluiten.

5. Beleid uitvoeren

De kerkrentmeesters ondersteunen de uitvoering van het beleid van de kerkenraad.

Wat gaan we doen:

- Regelmatig evalueren van de voortgang en bijsturen waar nodig.
- Afstemmen van financieel en materieel beleid met de kerkenraad.
- Ondersteunen van activiteiten die bijdragen aan geloofsgemeenschap en dorpsverbondenheid.
- Zorg dragen voor transparantie in besluitvorming en uitvoering.

Slotwoord

Met dit beleidsplan willen de kerkrentmeesters richting geven aan het beheer en behoud van de drie kerkelijke dorpen. Het plan vormt een leidraad voor zorgvuldig, duurzaam en toekomstgericht rentmeesterschap binnen de Protestantse Gemeente Zuiderwoude-Uitdam-Broek in Waterland.